



ACABÀ LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

## Penèlope espera a Prada

**C**om aquell qui diu, sense que ens hàgim adonat, aquest mes d'agost la Universitat Catalana d'Estiu de Prada ha fet els divuit anys. Ha arribat a la majoria d'edat biològica i, si això fos possible, ja té dret al vot. N'ha passat de tots els colors, des dels temps gloriosos de l'antifranquisme —més ben dit, de la clandestinitat, concepte que aclareix millor el paper de Prada de campana de ressonància d'idees i polítics en aquell interregne ideològic que va del mític 1968 a la mort del dictador espanyol— fins als temps, més rasos, de la postmodernitat democràtica i autonòmica. Des d'aquest punt de vista, Prada, l'UCE, és una vella gata maula. Se les sap totes. I com una demacrada Penèlope, teixeix i desteixeix a l'espera d'aquell, també exiliat com Ulisses, desgraciat amant amb el qual es casà, marit de

Deu dies han passat a Prada. Una nova edició de la Universitat Catalana d'Estiu. Una edició que ha tornat a posar sobre el tapet els seus problemes.

Mercè Ibarz

nom plural, els Països Catalans dels quals vostès, estimada lectora, estimat lector, hauran sentit contar les gestes més d'una volta.

Des de l'any passat, és ja un tòpic periodístic dir que l'UCE ha entrat en una etapa més seriosa, ja que ara disposa d'òrgans de gestió i d'un equip rectoral que presideix l'incombustible Max Cahner. A ell correspon el delicat treball de fer compatibles els llocs

comuns que defineixen l'UCE: deu dies de convivència de prop d'un miler de ciutadans de la comunitat catalana ideal, una palestra del nacionalisme radical que el procés democràtic ofega i un espai públic per al contrast de les opcions que dominen la vida política al sud dels Pirineus. Tot això, cal fer-ho compatible amb l'escenari postfranquista, definit per l'obsessió «normalitzadora» que, en el cas d'uns cursos d'estiu que s'engloben en la idea d'una universitat, ve a significar que l'UCE ha de ser «acadèmica, seriosa i profunda».

### La frontera real

Els polítics institucionals (i Cahner ho és) saben que l'entrada al Mercat Comú, l'Europa de les taronges i els préssecs, modifica una mica els ma-

pes. Els francesos ho han comprés des de 1982, quan van optar per acceptar a la Universitat de Perpinyà la llicenciatura completa en llengua catalana, en què són matèries obligatòries Coneixement dels Països Catalans, Sociolingüística, Dret i Economia, de Salses a Guardamar, mentre que són matèries optatives les assignatures estrictament lingüístiques o culturals.

Segons han contat a Prada Joan Becat i Pere Verdaguer, els francesos es miren les coses d'una altra manera des que el català és oficial al sud i des que l'Europa ampliada ha donat un tomb a Catalunya nord, l'ex-cul europeu que ara ha de fer de pont amb Espanya, *ce*

*pays* on els Països Catalans són un potencial econòmic de les característiques de Grècia o Portugal.

La frontera existeix, però menys, vénen a dir. A les dues bandes es pot parlar la mateixa llengua, i també a les dues bandes es cremen camions i els pagesos fan malbé fruites i hortalisses. D'aquí que l'UCE hagi programat enguany cursos com les «Jornades sobre economia regional de la CEE i Economia del País Valencià» i les «Jornades d'Agricultura de Prada». D'aquí també que els polítics hagin reclamat a Prada la signatura espanyola del Conveni Europeu Transfronterer, un d'aquests papers que els fan dir que els Països Catalans poden ser un dia una regió econòmica —que no política— d'Europa. Per aquesta part, doncs, propaganda institucional a raig, a Prada.

### La frontera ideal

Que cap lector no imagini, però, que el clima economicista domina a Prada. Les fantasies institucionals són unes i les del personal altres. Els alumnes es commouen en els debats polítics, representacions quasi escatològiques dels temps en què ningú no demanava el vot ni a la constitució ni als estatuts. Els debats d'enguany s'han caracteritzat també, per part del sector del públic que porta a Prada el PSAN i el Moviment de Defensa de la Terra, per l'atac al socialista, tan sen-

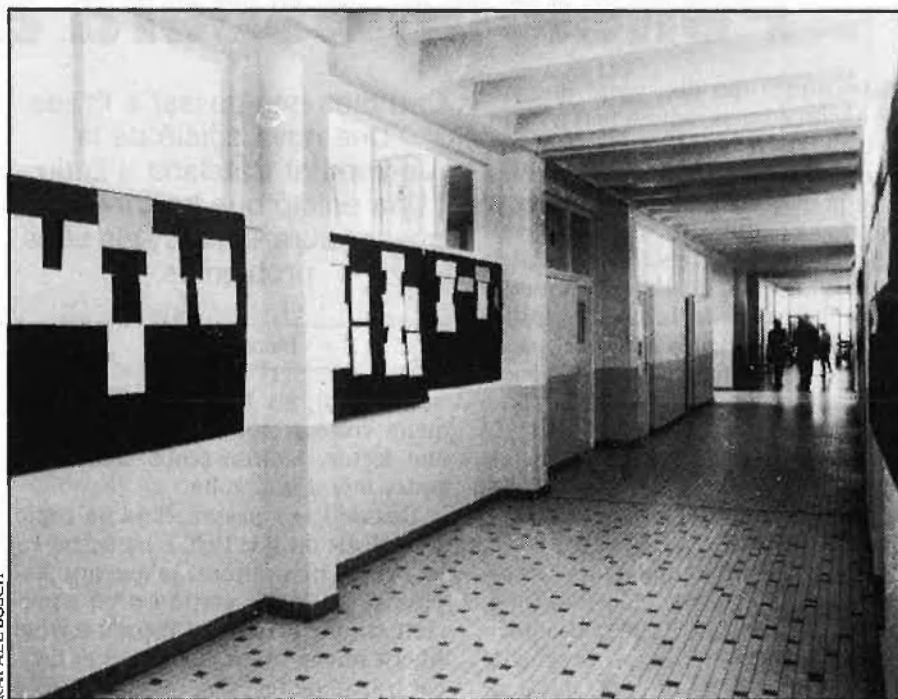
zill de fer i que tan pocs maldecaps els representa, als socialistes. Les victòries, vostés mateixos les poden jutjar: Maria Aurèlia Capmany hagué de reconèixer que no és independentista i que, segons com, no viuria en uns Països Catalans independents. Joaquim Nadal, alcalde de Girona, es va posar una mà al pit per proclamar-se «radicalment partidari de la llibertat dels patriotes empresonats», mentre

amb l'altra mà renegava de la revolució i feia professió de fe socialdemòcrata.

La frontera ideal, la dels PPCC, no és discutida a Prada on, segons es va dir el dia inaugural, es reuneix la gent dels Països Catalans que creu en els Països Catalans. No és una qüestió discutida perquè és una qüestió de fe. Un dogma en la definició del qual no s'avança. Fins i tot un podria dir a



RAFAEL BOSCH



RAFAEL BOSCH

partir d'una estimació aproximada que entre l'alumnat hi ha una franca deserció de la Catalunya urbana i metropolitana, aquella que fa quinze i deu anys omplia el Liceu Renouviere. Això sí, els valencians són majoria actualment, i també del País Valencià ha acudit enguany el verger que haurà de garantir l'entusiasme pancatalanista: la Universitat Europea de Joves, una altra de les iniciatives d'Acció

Cultural. Gràcies a ells, no tothom a Prada té més de vint-i-cinc anys.

### Els profes

Prop d'un centenar han estat enguany els professors. El programa ha dedicat una notable atenció als cursos científics, que els alumnes han ignorat olímpicament, sobretot els seminaris (d'extensió universitària i d'investigació)

ció) pensats pels nous gestors com a garantia futura de la consolidació de l'UCE. Hi ha hagut profes històrics (Miquel Porter Moix, Nani Riera, López Llavi, Anna Batllebó, Joan Alegret, Vicent Pitarch, Pep Guia, Alfred Giner-Sorolla, Antoni Lloret). I profes nous, els quals han estat cridats amb l'argument que Prada és també el lloc de cursos de segon i tercer cicle universitari.

Els nous professors són els desconcertats. Professionals joves d'una universitat que arrossega una etapa democràtica caracteritzada per l'espanyolització i la burocratització i, ara, professors d'un alumnat en què no hi ha pràcticament universitaris. Les diferències, abismals, entre la temàtica preparada pels professors i el nivell dels alumnes han estat la tònica diària. El claustre de professors es tancà amb la promesa de la reconsideració.

En el fons, la qüestió és com fer acudir a Prada els personatges de la

## L'UCE i els catalans del nord

*Univers Bertrana*

**É**s força curiós d'observar com, fins ara, després de divuit edicions de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada del Conflent, poca gent s'ha interrogat sobre quina és la incidència d'aquesta manifestació en la població nord-catalana i la seva utilitat en el lent procés de recuperació de la identitat nacional a la Catalunya del nord.

Ja va sent hora que algú reconegui que l'UCE no ha reeixit encara a esdevenir un element veritablement important per al debat polític i/o civíco-cultural en aquests vells comtats, com tampoc no ha aconseguit ésser acceptada per la població com un fel propi.

Això és degut, en part, al fet que el Liceu Renouviere hagi estat durant molts anys un lloc de trobada per a aquells que, sota el franquisme, no podien reunir-se en territori de l'imperio, veient-se, doncs, obligats a migrar com ocells cap a terres més acollidores. També és degut al fet que el nombre de catalans nacionalment conscients al nord (per raons òbvies d'extensió geogràfica) és molt inferior al de la resta de la nació.

Així, doncs, és pràcticament inevitable que el debat ucenc es situï més aviat en el context de la pell de brau que en el de l'hexàgon.

Tanmateix, continua essent molt important que l'UCE es continuï fent any rere any a la Vila de Prada, car això permet d'anar traient la temàtica catalana del gueto en el qual es troba en aquests moments. A més, aquesta visió que alguns catalans del nord anomenen irònicament «sudista» tendeix en els darrers anys a desaparèixer, gràcies a la participació cada vegada més important de personalitats i organitzacions de les nostres comarques. Aquesta presència es fa palesa enguany en la multiplicitat d'iniciatives que, per alguns dies, ens fan oblidar la frontera d'estat que ens separa: des de la commemoració dels primers deu anys d'escola catalana al nord (amb l'actuació entre d'altres d'Ample Temple) fins a la presentació de l'editorial El Trabucaire, passant per les activitats de sensibilitat postmoderna de l'anomenat «Escamot Vandàlic-Perpinyà-Barcelona».

Però, tot i això, no n'hi ha prou. En el passat, l'UCE va ser important per als catalans que vivien la dictadura feixista; avui és primordial per als que vivim sota el jou de l'ocupació francesa. Cal continuar l'esforç dels dos costats, perquè tots junts ens puguem beneficiar d'aquest focus de cultura i de ciència i perquè a Prada cap frontera no existeixi. □



*Un lloc de reunió de la gent dels Països Catalans que creu en els Països Catalans.*

cultura i la ciència. I una de les maneres fóra garantir els interlocutors, els alumnes, amb uns coneixements mínims. Per bé que, ¿és això possible avui? Precisament, a Prada s'ha presentat una nova revista, *Sa Paperassa*, feta per i per a gent del conjunt de les universitats catalanes: el primer número és dedicat, justament, a denunciar l'aguda crisi universitària nacional i científica. Si així és a l'acadèmia, dins i fora de les aules, ¿qui té dret a esperar una UCE més seriosa, acadèmica i profunda? □